

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la cererea de suspendare a acțiunii Legii nr. 234 din 16 decembrie 2020 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova

(sesizarea nr. 207a/2020)

CHIȘINĂU

18 decembrie 2020

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII
NR. 234 DIN 16 DECEMBRIE 2020 CU PRIVIRE LA FUNCȚIONAREA LIMBILOR
VORBITE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 18 decembrie 2020,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în camera de consiliu,

C O N S T A T Ă

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 18 decembrie 2020, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de către dl Octavian Țîcu, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorul sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea Legii nr. 234 din 16 decembrie 2020 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Autorul sesizării menționează că la data depunerii sesizării Legea contestată (proiectul nr. 477 din 1 decembrie 2020) nu a fost promulgată de Președintele Republicii și nu a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Curtea notează că, având în vedere informația publicată pe site-ul oficial al Parlamentului (<http://parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelelegislative/tabid/61/LegislativId/5330/language/ro-RO/Default.aspx>), proiectul nr. 477 din 1 decembrie 2020 a fost adoptat pe 16 decembrie 2020. El a devenit lege și i s-a atribuit numărul 234.

4. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că actul adoptat de Parlament se bucură deja de statutul de „lege”, chiar dacă încă nu a intrat în vigoare. În acest sens, Curtea a reținut că, fiind sesizată, ea poate verifica constituționalitatea unei legi atât înainte de publicarea ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cât și după publicare (a se vedea HCC nr. 9 din 14 februarie 2014, § 40 și punctul 1 din dispozitiv; HCC nr. 24 din 8 octombrie 2020, § 15; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, § 5).

5. Totodată, autorul sesizării îi solicită Curții să suspende acțiunea Legii contestate în baza articolului 25¹ din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolului 7¹ din Codul

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII
NR. 234 DIN 16 DECEMBRIE 2020 CU PRIVIRE LA FUNCȚIONAREA LIMBILOR
VORBITE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, deoarece: 1) Parlamentul nu a justificat în Nota informativă necesitatea adoptării Legii în discuție; 2) Legea contestată și Nota informativă sunt redactate într-un stil declarativ, contrar prevederilor Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative; 3) Nota informativă nu conține o analiză clară a corelării Legii contestate cu prevederile altor legi; 4) Legea contestată a fost adoptată în lipsa unor consultări publice, în lipsa avizelor din partea autorităților competente și în lipsa expertizelor necesare și 5) nesuspendarea Legii contestate va crea confuzii majore în interpretarea prevederilor legale.

6. Curtea reține că, dacă este sesizată în modul corespunzător, ea poate suspenda acțiunea actelor prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, care afectează sau se referă la domeniile stabilite la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat.

7. Examinând cererea de suspendare a acțiunii Legii contestate, Curtea constată că motivele invocate de autorul cererii se referă la pretinsa viciere a procedurii de adoptare a Legii în discuție. Autorul cererii nu a prezentat argumente prin prisma „eventualelor prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale aplicării Legii contestate” stabilite în jurisprudența Curții (a se vedea DCC nr. 36 din 24 martie 2020; DCC nr. 39 din 9 aprilie 2020; DCC nr. 42 din 30 aprilie 2020; DCC nr. 43 din 14 mai 2020; DCC nr. 80 din 2 iulie 2020 și DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, §§ 10-11). Curtea constată că nu există nicio legătură între pretinsa viciere a procedurii de adoptare a Legii în discuție invocată de autorul sesizării și eventualele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale aplicării Legii contestate.

8. Cât privește argumentul autorului cererii referitor la apariția unor confuzii majore în interpretarea prevederilor legale în cazul nesuspendării Legii contestate, Curtea notează că acest argument nu poate fi reținut, deoarece autorul cererii de suspendare nu a prezentat o argumentare rezonabilă a riscului menționat, ci s-a limitat doar să-l invoce.

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, articolului 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE

1. *Se respinge* cererea de suspendare a acțiunii Legii nr. 234 din 16 decembrie 2020 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII LEGII
NR. 234 DIN 16 DECEMBRIE 2020 CU PRIVIRE LA FUNCȚIONAREA LIMBILOR
VORBITE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

Republicii Moldova depusă de către domnul Octavian Țicu, deputat în
Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de
atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al
Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 18 decembrie 2020

DCC nr. 148

Dosarul nr. 207a/2020